

Persbericht

ERK/14/46

Voor onmiddellijke publicatie
Luxemburg, 22 oktober 2014

Controle op het gebied van extern optreden van de EU: EU-controleurs waarschuwen aankomende Commissie voor combineren van steunvormen

“Blending’ wordt het helemaal op het gebied van financiering van het EU-ontwikkelingsbeleid. De aankomende Commissie, die in een strak budgettair keurslijf zit, zal enorm onder druk staan om de hefboomwerking van EU-middelen via leningen te optimaliseren”, aldus Karel Pinxten, het voor dit verslag verantwoordelijke ERK-lid. “Het is van het grootste belang dat ‘blending’ alleen wordt toegepast als de Commissie de meerwaarde ervan duidelijk kan aantonen. Uit de controle blijkt dat dit in het verleden niet altijd het geval was”, vervolgde de heer Pinxten.

Voor bijna de helft van de door de controleurs onderzochte projecten was onvoldoende aangetoond dat de subsidies gerechtvaardigd waren. In een aantal van deze gevallen waren er aanwijzingen dat de investeringen ook zonder de EU-bijdrage zouden hebben plaatsgevonden.

In een verslag dat de Europese Rekenkamer (ERK) vandaag publiceert, wordt positief geoordeeld over de opzet en de algemene doeltreffendheid van het combineren van subsidies uit regionale investeringsfaciliteiten en leningen van financiële instellingen ('blending'), maar wordt ook gewezen op een aantal essentiële kwesties die dringend moeten worden aangepakt.

De heer Pinxten wees op de risico's die ontstaan als 'blending' niet omzichtig en zorgvuldig genoeg wordt toegepast - *“Ten eerste kan het leiden tot verspilling van EU-ontwikkelingsgelden als programma's of projecten worden gesubsidieerd die toch wel waren uitgevoerd. Als de Commissie werkt met 'blending', moet zij ervoor zorgen niet de 'sponsor' van financiële instellingen te worden. Ten tweede kan het leiden tot een schuldenberg in bepaalde derdewereldlanden die weinig ontvangsten hebben om hun schulden te dekken”.*

De Commissie heeft aangegeven dat zij ruimer gebruik wil maken van 'blending', wat in de komende jaren een aanzienlijk bedrag aan ontwikkelingshulp zal vergen. Per 31.12.2013 had de Commissie voor de regionale investeringsfaciliteiten al contracten gesloten voor meer dan 1,6 miljard euro.

Het volledige verslag is te vinden op www.eca.europa.eu

ECA Press

Damijan Fišer - Persvoorlichter

12, rue Alcide De Gasperi - L-1615 Luxemburg

T: (+352) 4398 45410 M: (+352) 621 55 22 24

E: press@eca.europa.eu @EUAuditorsECA Youtube: [EUAuditorsECA](https://www.youtube.com/EUAuditorsECA) eca.europa.eu

Noot voor de redactie

De speciale verslagen van de ERK worden gepubliceerd gedurende het hele jaar en geven de resultaten weer van geselecteerde controles van specifieke EU-begrotingsterreinen of beheersthema's.

In dit speciaal verslag (nr. 16/2014) met de titel **“De doeltreffendheid van het combineren van subsidies uit de regionale investeringsfaciliteiten met leningen van financiële instellingen ter ondersteuning van het externe beleid van de EU”** worden de opzet en het beheer van de investeringsfaciliteiten onderzocht en wordt nagegaan in hoeverre de beoogde voordelen van ‘blending’ zijn bereikt.

Sinds 2007 heeft de Commissie acht regionale investeringsfaciliteiten opgezet die de hele werkingssfeer van de Commissie op het gebied van externe samenwerking bestrijken. Hier worden subsidies uit de Europese Ontwikkelingsfondsen en uit de algemene begroting van de EU gecombineerd met leningen die voornamelijk worden verschaft door de Europese instellingen voor ontwikkelingsfinanciering. In sommige gevallen dragen lidstaten ook rechtstreeks bij. ‘Blending’ is met name gericht op investeringsmogelijkheden, gewoonlijk grote infrastructuurprojecten, die wel haalbaar zouden kunnen zijn maar waarvoor op de markt niet voldoende financiering kan worden aangetrokken.

Uit de controle van de Rekenkamer blijkt dat het combineren van subsidies uit de regionale investeringsfaciliteiten met leningen van financiële instellingen ter ondersteuning van het extern beleid van de EU in het algemeen doeltreffend is. De conclusie is dat de faciliteiten wel goed waren opgezet, maar dat de potentiële voordelen van het combineren niet volledig zijn gerealiseerd als gevolg van tekortkomingen in het beheer door de Commissie.

In het verslag worden de volgende aanbevelingen gedaan:

1. De Commissie zou ervoor moeten zorgen dat de toewijzing van EU-subsidies is gebaseerd op een gedocumenteerde beoordeling van de uit de subsidies resulterende toegevoegde waarde voor de verwezenlijking van de EU-doelstellingen op het gebied van ontwikkelingsbeleid, nabuurschapsbeleid en uitbreiding. Daarbij dient de Commissie:

- a) ervoor te zorgen dat adequate richtsnoeren worden vastgesteld en ten uitvoer worden gelegd om de betrokkenheid van de Commissie in alle fasen van het goedkeurings- en follow-upproces aan te sturen;
- b) een meer proactieve rol te spelen, met name op het niveau van de EU-delegaties, bij het identificeren en selecteren van projecten;
- c) ervoor te zorgen dat subsidieaanvragen die voor definitieve goedkeuring aan raden van bestuur worden voorgelegd, uitsluitend betrekking hebben op volwassen projecten en volledige informatie bevatten. Meer bepaald zou in de subsidieaanvragen gedetailleerde informatie over de noodzaak en de toegevoegde waarde van de subsidies moeten worden vermeld en moeten worden verduidelijkt hoe de bedragen tot stand zijn gekomen;
- d) de gemiddelde duur van het goedkeuringsproces te verkorten door de systematische noodzaak van voorlopige goedkeuringen te evalueren.

2. De Commissie zou alleen financiering moeten verstrekken wanneer de begunstigde de middelen daadwerkelijk nodig heeft.

3. De Commissie zou haar toezicht op de uitvoering van de EU-subsidie moeten verbeteren. Daarbij dient de Commissie:

- a) een kader voor het meten van de resultaten ten uitvoer te leggen met indicatoren voor de follow-up van het effect van EU-subsidies;
- b) EU-delegaties duidelijke instructies te geven over hun rol in het toezicht op de EU-steun voor projecten met gecombineerde financiering;
- c) het Infrastructuurtrustfonds EU-Afrika op te nemen in het proces van resultaatgericht toezicht (ROM) en de ROM-methodologie aan te passen aan de specifieke kenmerken van ‘blending’.

4. De Commissie zou zich meer moeten inspannen om ervoor te zorgen dat passende zichtbaarheid wordt gegeven aan EU-financiering door duidelijke zichtbaarheidsvereisten vast te stellen voor financiële instellingen en door van EU-delegaties te eisen dat ze betrokken zijn bij zichtbaarheidsacties.